

יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים וגו' אמרתי שגם זה הבל. פסוק זה פרושהו ונתבאר, אבל יש הבל, שלמה המלך עשה ספר זה והקים אותו על שבעה הבלים שהעולם עומד עליהם.

והם שבעה עמודים תומכים של העולם כנגד שבעה רקיעים, ואלו הם: וילון. רקיע. שחקים. זבול. מעון. מכוון. ערבון. וכןגדם אמר קהלת הבל הבלים הפל הבל.

כמו שאותם שבעה רקיעים, ויש אחרים שנדבקים בהם ומתפשטים ויוצאים מהם, כף גם יש הבלים אחרים שמתפשטים ויוצאים מאלה, וכלם אמר שלמה.

וכאן יש בו סוד החכמה. יש הבל שיוצא מאותם הבלים עליונים, שהעולם עומד עליהם, וזה נעשה על הארץ, והתקנים בקיימו והתחזק בתקפו כמעשי הארץ ובעליה שעולה מהארץ, וזה התמנה על הארץ, וכל תקף וקיום שלו באותן נשמות הצדיקים שגלקטו מן הארץ פשהם צדיקים, עד שלא סרחו, בעוד שנותנים ריח טוב כמו חנוף, שכתוב בו ואיננו כי לקח אתו אלהים. ונטל אותו כשעדין לא הגיע זמנו, ומשתעשע בו, וכן שאר צדיקי עולם.

ששנינו, על שני דברים צדיקים מסתלקים מן העולם טרם הגיע זמנם, אחד על חטאי הדור, שכשמתרבים רשעים בעולם, אותם צדיקים שנמצאים ביניהם נתפסים בחטאיהם. ואחד כשמתגלה לפני הקדוש ברוך הוא שסרחו אחר כף, הוא מסלק אותם מהעולם טרם הגיע זמנם. זהו שכתוב אשר יש

מגיע אליהם כמעשה הרשעים וגו' אמרתי שגם זה הבל. האי קרא אוקמוה ואמר, אבל יש הבל, שלמה מלכא עבד ספרא דא, ואוקים ליה על שבעה הבלים, דעלמא קיימא עלייהו.

ואינון שבעה עמודין סמכין דעלמא, לקבל שבעה רקיעים, ואלין אינון: וילון. רקיע, שחקים זבול. מעון. מכוון. ערבון. ולקבלייהו הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הפל הבל.

במה דאינון שבעה רקיעין, ואית אחרנין דדבקי בהו, ומתפשטי ונפקי מנייהו, הכי נמי אית הבלים אחרנין, דמתפשטי ונפקי מאלין, וכלהו אמר שלמה.

והבא רזא דחכמתא אית ביה. יש הבל, דנפקא מאינון הבלים עלאין, דעלמא קיימא עלייהו, ודא נעשה על הארץ, ואתקיים בקיומיה, ואתתקף בתוקפיה בעובדי ארעא, ובסליקו דסלקא מארעא, ודא אתמנא על ארעא, וכל תוקפא וקיומא דיליה, באינון נשמתין דצדיקיא, דאתלקיטו מארעא, פד אינון זפאין, עד לא סרחו, בעוד דיהבי ריחא טוב, כגון חנוף, דכתיב ביה, (בראשית ה') ואיננו כי לקח אתו אלהים. ונטל ליה עד לא מטא זמניה, ואשתעשע ביה, וכן שאר זפאין דעלמא.

דתנינו, על תרין מלין, צדיקיא מסתלקי מעלמא עד לא ימטי זמניהו, חד, על חובי דרא, דכד אסגיאו חייביא בעלמא, אינון זפאין דמשתפחי ביניהו, אתפסון בחוביהו, וחד פד אתגלי קמי קדשא ברין, הוא שסרחו אחר כף, הוא מסלק אותם מהעולם טרם הגיע זמנם.

צדיקים אשר מגיע אליהם
כמעשה הרשעים. מגיע עליהם
דין שלמעלה כאלו עשו חטאים
ומעשים של רשעים.

שהרי פעם אחת שאל רבי יוסי
בר רבי יעקב, איש כפר אונן,
בזמן שרבי עקיבא וחבריו
הסתלקו מן העולם ומתו באותו
אפן, את רבי מאיר, אמר לו, וכי
זה כתוב בכל התורה כלה? אמר
לו, ולא? והרי אמר שלמה אשר
יש צדיקים אשר מגיע אליהם
כמעשה הרשעים, מגיע עליהם
דין מלמעלה כאלו עשו חטאים
ומעשים של רשעים. ויש רשעים
שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים,
יושבים בשקט ושלוש בעולם
הזה, דין לא מגיע אליהם, כאלו
עשו מעשים של צדיקים.

כמה? אם משום שגלוי לפני
הקדוש ברוך הוא שישובו
בתשובה או שיצא מהם זרע
שיהיה אמת בעולם, כמו תרח
שיצא ממנו זרע אמת - אברהם.
אחז שיצא ממנו חזקיהו, ושאר
הרשעים של העולם. ולכן, בצד
זה ובצד זה, הבל שאמרנו נעשה
ונתחזק על הארץ, כמו שאמרנו.
דבר אחר יש הבל אשר נעשה
על הארץ, כפי שאמרנו שהתחזק
(והתחזק) על העולם. כמה? משום
שיש צדיקים אשר מגיע אליהם
כמעשה הרשעים, מגיע לידיהם
כאותם מעשי הרשעים כמו בת
עובדי עבודה זרה, או אחד
מאותם מעשים שהם ממעשה
הרשעים, והם עומדים בקיומם
מפחד רבונם, ולא רוצים להטמא
כמו כמה צדיקי אמת שבאו
לידיהם כמעשים הללו, והם
גבורי כח שעושים רצון אדונם

הוא דיסרחון לבתר, סליק לון מעלמא, עד
לא מטא זמנייהו, הדא הוא דכתיב, (קהלת ח)
אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה
הרשעים, מטי עליהו דינא דלעילא, כאילו
עבדו חובין ועובדין דרשיעייא.

דהא זמנא חדא, שאיל רבי יוסי בן רבי
יעקב, איש כפר אונן בזמנא דרבי
עקיבא וחברוי אסתלקו מעלמא, ומיתו
בההוא גוונא, לרבי מאיר, אמר ליה, וכי
כתיב דא בכל אורייתא כלה, אמר ליה ולא,
והא אמר שלמה, אשר יש צדיקים אשר
מגיע אליהם כמעשה הרשעים. מטי עליהו
דינא מלעילא, כאילו עבדו חובין ועובדין
דרשיעייא. ויש רשעים שמגיע אליהם
כמעשה הצדיקים, יתבי בשקט ושלים בהאי
עלמא, דינא לא מטא עליהו, כאילו עבדו
עובדין דצדיקייא.

אמאי, אי בגין דאתגלי קמי קדשא ברין
הוא, דיתובון בתיובתא, או דיפוק
מנייהו זרעא, דיהא קשוט בעלמא, כגון
תרח דנפק מניה זרעא דקשוט, אברהם.
אחז, דנפק מניה חזקיהו. ושאר חייבין
דעלמא. ובגין כן, בסטרא דא, ובסטרא דא,
הבל דקאמרן, נעשה ואתתקף על הארץ,
כדקאמרן.

דבר אחר יש הבל אשר נעשה על הארץ,
כדקאמרן דאתתקף (ואתתקף) על עלמא.
במאי, בגין די יש צדיקים אשר מגיע אליהם
כמעשה הרשעים, מטאן לידיהו כאינון
עובדין דחייביא, כגון בת עובדי עבודה
זרה, או חד מאינון עובדין, דאינון ממעשה
הרשעים, ואינון קיימי בקיומיהו, מדהילו
דמאריהון, ולא בעאן לאסתאבא, כגון כמה

זכאי קשוט דמטו לידייהו